

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

ΙΟΥΛΙΑ ΝΗΣΙΩΤΟΥ- ΜΑΝΤΕΛΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΒΟΛΟΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Το σύγχρονο μουσείο είναι ένα ίδρυμα στην υπηρεσία της κοινωνίας και της ανάπτυξής της, το οποίο αποκτά, συντηρεί, ερευνά, επικοινωνεί και εκθέτει την υλική και άυλη κληρονομιά της ανθρωπότητας για τους σκοπούς της εκπαίδευσης, της μελέτης και της ψυχαγωγίας.

Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων (ICOM)

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Εθνική Πινακοθήκη

Πρόσβαση στις γνώσεις μέσω της αναψυχής,
δυνατότητες για εναλλακτική εκπαίδευση

Μουσεία Φυσικής Ιστορίας

Μουσεία Επιστημών

Μουσεία Λαογραφίας

Grande Galerie de l' Evolution

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, Παρίσι

Νέο Ψηφιακό Πλανητάριο Ιδρύματος Ευγενίδου

Το «ανοικτό σε όλους» μουσείο αποτελεί κοινωνικό αγαθό το οποίο μια πόλη αναπτυγμένη προσφέρει στους κατοίκους και τους επισκέπτες της

Η πρόσβαση στο χώρο του μουσείου αποτελεί, επομένως, δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες και μπορεί να συμβάλει στην εκπαίδευσή και την κοινωνική ένταξη των παιδιών με έλλειμμα εμπειριών και δυσκολία στις διαπροσωπικές σχέσεις.

«Καθολικός σχεδιασμός» ή «σχεδιασμός για όλους»

Σύνολο μεθόδων και πρακτικών για το σχεδιασμό χώρων, προϊόντων και υπηρεσιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους. Αφορά τρεις βασικές ανθρώπινες δραστηριότητες:

μετακίνηση

πληροφόρηση

επικοινωνία

Μετακίνηση- Προσβασιμότητα

Κτηριακή υποδομή ή αρχιτεκτονικές διευθετήσεις που επιτρέπουν την απρόσκοπτη είσοδο και κυκλοφορία στους χώρους αυτούς.

Χώροι φιλικοί, ασφαλείς και σχεδιασμένοι ώστε να μην απαιτείται ιδιαίτερη φυσική προσπάθεια ή προσοχή ή υποχρεωτική ύπαρξη συνοδού.

Ανελκυστήρες, ράμπες, κατάργηση σκαλοπατιών και υψομετρικών διαφορών, απλοποίηση διαδρομών και επισήμανση των κινδύνων και των εμποδίων, κατασκευή ειδικών χώρων υγιεινής.

Για τα τυφλά ή με μειωμένη όραση άτομα κατασκευαστική διαφοροποίηση του χώρου, με σήμανση των διαδρομών, ηχητικά μηνύματα, έντονο φωτισμό και χρωματικές αντιθέσεις, αποφυγή καθρεπτών και μεγάλων βιτρινών από γυαλί.

Για τα κωφά άτομα απαραίτητος ο πολύ καλός φωτισμός για να παρακολουθούν τη νοηματική γλώσσα ή να κάνουν χειλανάγνωση.

Πληροφόρηση.

Απλή και κατανοητή οργάνωση των εκθέσεων, επεξηγηματικές πινακίδες με σαφή και σύντομα κείμενα, τοποθετημένες σε χαμηλό ύψος, με μεγάλη γραμματοσειρά, έντονη αντίθεση γραμμάτων και συνοδευόμενες από αντίστοιχες σε γραφή Braille

Σύντομοι οδηγοί σε μεγαλογράμματη γραφή ή γραφή Braille, ή ομιλούντες οδηγοί με ακουστικές οδηγίες και πληροφορίες

Τα ψηφιακά μέσα, όπως διαδραστικές τράπεζες ή οθόνες αφής είναι χρήσιμα, αλλά πρέπει να είναι προσεκτικά σχεδιασμένα και να μην γίνεται υπερβολική χρήση τους, εις βάρος της ανθρώπινης επικοινωνίας.

Η ξενάγηση στο μουσείο θα πρέπει να σχεδιάζεται με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών, π.χ. ξενάγηση στη νοηματική γλώσσα για κωφά παιδιά ή ακουστικά βοηθήματα για ποιοτική πρόσληψη της ομιλίας για τα βαρήκοα.

Easy-to-read (κείμενο για όλους) μέθοδος οπτικοποίησης της πληροφορίας, για την διευκόλυνση ατόμων με νοητική υστέρηση ή δυσκολίες ανάγνωσης

«Οπτικοκεντρικό» μουσείο: για τα άτομα με προβλήματα όρασης, η γνωριμία με τα εκθέματα είναι ανέφικτη γιατί απαγορεύεται να τα αγγίζει το κοινό

Μουσείο αφής: το μουσείο κατασκευάζει και διαθέτει αντίγραφα, μακέτες, μοντέλα, ανάγλυφο υλικό, απτικά διαγράμματα και απτικούς χάρτες, ώστε να οργανώνει απτικές ξεναγήσεις, εκθέσεις και εργαστήρια, τα οποία συμπληρώνονται από λεκτικές περιγραφές και επεξηγήσεις.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ.

Οι αναπηρίες βάζουν περιορισμούς στη μάθηση και την απόκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων, επειδή περιορίζουν τις περιβαλλοντικές επιδράσεις και τις διαπροσωπικές σχέσεις.

Η αλληλεπίδραση με τους ανθρώπους περιορίζεται και συχνά δυσχεραίνεται ακόμα περισσότερο, από ψυχολογικά και συναισθηματικά προβλήματα του ίδιου του ατόμου και λάθος στάσεις και προκαταλήψεις του κοινωνικού περίγυρου.

5^η αρχή της διακήρυξης των Η.Ε. για τα ΑΜΕΑ: “Το παιδί που μειονεκτεί σωματικά, διανοητικά ή κοινωνικά, θα πρέπει να απολαμβάνει την *ιδιαίτερη* μεταχείριση, εκπαίδευση και φροντίδα που απαιτεί η *ιδιαίτερη* κατάστασή του.”

Μουσείο= χώρος ένταξης= χώρος εκπαίδευσης

Στόχος η ενίσχυση της αλληλεπίδρασης με τους άλλους μαθητές στα πλαίσια της συλλογικής εκπαιδευτικής διαδικασίας, σε ένα περιβάλλον πιο χαλαρό από εκείνο της τάξης.

Η εφαρμογή διαφοροποιημένων προγραμμάτων, οι προσαρμογές στον τρόπο παρουσίασης και αξιοποίησης των εκθεμάτων, και η επιμόρφωση του προσωπικού των μουσείων θα συμβάλουν στην προσφορά γνώσεων, την ενδυνάμωση της επικοινωνίας και των σχέσεων, και, τελικά, στην ισότιμη συμμετοχή και αξιοποίηση αυτού του αγαθού από τα παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Πρόγραμμα Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ
«ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ- ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ», Παν. Θεσσαλίας, 2015
Υπεύθυνος: **Αν. Καθηγητής Βασίλης Αργυρόπουλος**